

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 80 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért sronként 10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A szeszipar.

Kézdí-Vásárhely, 1887. nov. 9.

(Vége.)

A Németországban életbe léptetett szeszadó-törvény oly magas adót rótt a kivitelre, hogy minden hektoliter szesz közel 30 frt praemiumba kerül. Nekünk is kellene ezt követni, de kommentár nélkül is kimondhatjuk, hogy ez a gyakorlatban itt célszerűtlennek bizonyulna. A magasabb premium indirekte az ipart sújtaná; miután kivitelünk nagyon sovány, kell, hogy legalább a belföldi szükséglet biztosíttassék részünkről, úgy azonban, hogy a fogyasztó viselje a preliminarált adónak egy quantumát, Ezt mondta maga a miniszterelnök is, midőn ez évi költségvetését beadta; az adónemek helyesebb kihasználása, jövedelmezősége és nem az egyenes adók által akarja az állam jövedelmeit emelni.

És ez így helyes, mert a szigorubb vigyázat, ez ügyek intenzivebb rendezése tetemes jövedelmet produkálhat.

A múlt év május havában konstatálva lett a szeszadó enquetten, hogy a szeszgyárakra kirótt adók nem eléggé arányosak, némelyiket jövedelmesebbé lehet tenni azáltal, hogy a másikkal párhuzambahozatik. Továbbá, hogy a mezőgazdaságilag üzemelő szesztermelés több kedvezményekben részesül, mint a mennyi tá más természetű ipari főzdekekkel szemben

megengedni lehet. Igen gyakran a kedvezmények a kijelölt körben nem is voltak egészen általánosak; de különben is nem állhat a kormánynak érdekében az egyiket a másik rovására emelni, mert ha az ipari szeszfőzde-üzem pusztul, az a meglevő adóértékek megsemmisülésével történik, s egyformán a nemzet vagyonát csorbitja.

Ezen alkalommal tehát, midőn a belügy-miniszteriumnak hivatalnokai az ügyet rövid időn előterjesztik, ohajtandó lenne, hogy a szeszipar saniroztassék. Mindazon előnyök, mik a mezőgazdasági szeszfőzdeket megilletik — tekintettel a feldolgozásra szánt nyers anyagok kedvező, vagy kedvezőtlen árákon való beszerzésére, hagyassanak meg; ezzel szemben pedig az iparilag üzemelő szesztermelés, mi az állam jövedelmi forrásának egyik főeszköze, gyámolítván, emeltessék. Emeltessék az által, hogy a jelenleg érvényben lévő adózási rendszerek, mik nem egészen felelnek meg gyakorlatban az állam jó irányú intentionak, változának meg, mert nincs meg az adó-tétel arányos felosztása, erre pedig új adótörvényt helyezni nem lehet.

Tekintettel arra, hogy szesztermelésünk — miről tér szűke miatt csak röviden szólhatunk most — iparilag üzemel, hogy egyedül képes a szabad versenyt, a gazdasági forgalmat promoveálni, hisszük, hogy a szeszmonopoliumról olyan adóügyi reformok lépnek

életbe, mik porsperálni fogják a kül-államokkal való versenyzésünket, legkivált azt, hogy élnivalóságunkkal nemcsak az agrar ügynek, iparnak, de még az államnak is nagyobb hasznára lehessünk.

Fejér Ignác.

A magyar fegyvergyár. A közös hadügyminiszter elhatározta, hogy az eddig beszerzett 11 milliméteres ismétlő fegyver helyett új, a Mannlicher-szerkezetet tökéletesen megtartó, kis kaliberű löfegyver beszerzését hozza javaslatba a delegáció előtt. Ezen rendszerváltozás folytán, mely hadseregünknek jelentékeny előnyt biztosít az összes európai hadseregekkel szemben, az ismétlő fegyverek előállításában megszakítás állott be, s az új fegyverek egész szükséglete később fog előállíthatni, mint azt eddig tervezték. Ez lehetővé teszi, hogy a fegyverek egy része, nevezetesen a honvéd hadsereg számára megkívántatók, valamint a tartalékfegyverek, esetleg csak ezután felállítandó új gyárban rendeltessenek meg, ha ez a gyár teljesen megfelel az igényeknek. Ennek következtében a magyar kormány és a közös hadügyi kormányzat most már nem fognak többé vonakodni, egy új magyarországi fegyvergyárnak megfelelő megrendelést már most biztosítani. Hogy a gyár mielőbb előbb föllíthatassék célszerű volna azt napi 250—300 fegyver előállítására berendezni. Egy állami fegyvergyár felállításáról önként érthetőleg szó sem lehet, ha azonban a vállalkozó egy körülbelül 250,000—300,000 drb fegyverre szóló fix megrendelés alapján a gyár felállítását jövedelmezőnek tartja, egy fegyvergyárnak Magyarországon való felállítását semmi sem akadályozza többé. Erre vonatkozólag jelenleg tárgyalások folynak.

A jövő évi ujonczállításra vonatkozólag a honvédelmi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz az előleges munkálatok teljesítése, illetőleg az összes ujonczok mielőbbi összeírása tárgyában.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottságában gróf Kálnoky külügyminiszter kijelenté, hogy Romániával a kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások felvétele iránt még semmi lépés nem történt. Románia válaszában az általunk tett tetemesebb engedményekre nem nyújtott kielégítő viszontengedményeket. Erről értesítettük a román kormányt, de ez értesítésre még nem kaptunk választ.

S Z E M L E.

A magyar delegációból. A hadügyi albizottság nov. 8-iki ülésében kezdte tárgyalni a rendkívüli költségvetést, melynek első tételét az ismétlő fegyverekre előirányzott 15 és fél millió frt képezi.

Gr. Bylandt-Rheidt hadügyminiszter terjedelmes beszédben indokolta a tételt. Kijelentette, hogy a politikai helyzet és más államok példája kényszerítette a 11 mméteres Mannlicher-fegyver elfogadására.

A hadügyi bizottság nov. 9-iki ülésén szönyegre került a magyar fegyvergyár felállítását és elhatározatokat.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottságának keddi ülésén Kálnoky gróf újabb nyilatkozatokat tett a politikai helyzetről. Nyilatkozatai azonosak a magyar delegáció előtt mondottakkal. Kiemelte, hogy valamennyi kabinet (a nyert biztosítások szerint az orosz kabinet is) megegyezik abban, hogy a bolgár kérdés európai konfliktus okozójává ne váljék. Mindazonáltal résen kell lennünk és ez nagy áldozatokba kerül; hanem ez áldozatok, melyek a békét biztosítják, kétségkívül csekélyebbek azoknál, melyeket hábo-

A „Szekelyföld” tárczája.

Mari.

(Életkép a modern nővilágból.)

(Vége.)

Az élet, mely megmutatta, kitárta előttük rózsás oldalát, kezdte mutogatni tövisseit is. A lány ábrándos jelleméből következőleg folyton kinozta az ifjút, tenne már ő is egy látogatást nála éjjel.

A joggyakornok azonban jól tudta, hogy a titok csak addig fog az maradni, míg ketjükön kívül senki sem tudja, s épen ezért nem akarta a lányt s magát kitenni annak, hogy vagy a mama, vagy a cselédség neszt vehessék a dolognak.

Egy szombat este azonban, miután társai-val mulatott egész délután, talán az izgalom következtében, beleegyezett, hogy elmenjen.

Nem süttött a hold s lassu lépésekkel, óvatosan kellett előre haladniok. Átölelte a lányt, az meg puha, meleg testét egészen az ifjuhoz szoritva, ballagott mellette. Mikor a két keret egymástól elválásztó alacsony köfalon kellett átmászni, alig hogy leléptek az utolsó téglafokról, elejökbe állott a mama.

Az öreg asszony rég sejtette már, hogy leányának valami baja van. A nappali alvások, a sokszor kimerült arc, a gyakran vizes cipők és harisnyák felkeltötték gyanakodását. Az nap este épen megleste leányát. El-

kísérte menet a köfalig, de az öregség nem engedte már, hogy az alacsony falon átmász-hasson s kénytelen volt innen maradni. Annál nagyobb volt a keserűség és elhatározottság lelkében; de mikor lánya így, a gaval-lérral, a szeretővel együtt előtte állott, akkor nem jutott szóhoz.

Csak nézett maga elé egy darabig, aztán lerogyott a földre ájultan. A pár ott állott földbe gyökerezett lábakkal, nem tudva, mit tegyen.

Aztán megfogták az öreg asszonyt s bevit-ték a tornácra.

Innen a joggyakornok visszament, nehogy meglássák a cselédek, kik álmosan, duzzogva jöttek elő a lány szólítására.

Nem sokáig élt azután az öreg Bernerné; szóhoz se jutott, harmadnapra meghalt. A 60 éves egyszerű, együgyű szívet jobban megtörte a csapás, a rettenetes jelenet, hogysen ki birta volna állani. Eltemették.

A lány sirt, sirt egy, a hogy megkívánja a társadalmi szokás s aztán abban hagyta, a helyett folytatta azután is éjjeli látogatásait, sőt most, hogy sem a mama, sem a cselédek nem akadályozták, mert elbocsátotta őket, a gavalért is fogadhatta éjjelenként.

Övé volt minden vagyon s bár a gazdag pék fia, de még a tanár ur, Fülöp Maximilián is megkérték, nem ment férjhez. A kisvárosi pletyka megindult. Illedelmes módon fűrészték, reszelték a kisasszonyt Kolnai, a

gyógyszerész és a nála összegyűlt uri publikum. Bár nem tudtak a valóból semmit, mégis fűrészték, mert természete a kisvárosi népnek, hogy ha nem tud semmit, hát csinál maga.

A lány végre megunt a mendemondát s azt mondá egy éjen az ifjunak:

— Összekötöttem velem már az életedet, szeretsz, szeretlek, megöltem miattad anyámat, eldobtam becsületemet magamtól, oda-dobtam magamat szerelmednek. Vagyonom van elég arra, hogy megéljünk belőle ketten. Hagyjuk itt ezt a rongyos várost, menjünk fel a fővárosba, végy el, legyen törvényes nőd, megélünk jövedelmemből s ha meg nem élünk is belőle — folytatá exaltáltan — képesítve vagyok s el tudlak tartani vele, magad is fogsz valami munkát találni s megélünk együtt.

A férfi hallgatott; szeretete azt ajnót, de nem volt ereje így egyszerre, vaktákban neki menni az ismeretlen életnek.

A lány folytatta tovább:

— Más is van, mi menni készit, szerelmünk eljutott ahhoz a pillanathoz, a melyben már egy harmadik is helyet kér kettőnk között. Ez az, a mi kényszerít engem, hogy elmenjek innen, hogy itt hagyjam e helyet. S neked jönnöd kell, nem mehetünk mi magunkra, köteles vagy elkísérni minket, mert te vagy az... apa...
A joggyakornok meredt szemmel, elsápad-

padtan hallá ez utóbbi szavakat s ráborulva kedvese vállára, mondá:

— Megyek, mikor indulsz?

— Holnap eladom a birtokot, eladok mindent, 4 nap múlva mehetünk. Te menj el holnapután, de ne, utánam egy nappal, igen, így jobb lesz. Aztán miénk a világ.

Megtörtént, odahagyta a kis házat, az anyja sírját, eladta a kedves butorokat s nem sokkal azután elutazott.

Nem szólt senkinek, nem bucsuzott senkitől. Utolsó éjszaka 100 frtot adott át a joggyakornoknak s egy nap múlva ez is utána ment.

A kisvárosi pletyka zsilipei szabadon működtek; volt tárgy, volt anyag, két hétig a rejtélyes elutazásról beszéltek. Nem bánták azok már, a főváros kitaráta előttük gyönyöreit.

A sugár-uton fogadtak lakást. Telt a pénzből bőven, 16 ezer forintjuk volt. Nem is gondoltak arra, hogy ez a pénz el is fogyhat még.

Naponta színház, mulatságok, vig élet. Sok pénz fogyott, de nem bánták, a joggyakornok előkelő társaságot szeretett volna; ezen a réven — gondolta — majd csak bejut valami zsirosabb állásba. De előkelőbb urak nem érintkeztek velők, meg sem látták őket.

Egy-egy néha, valahol künn a zöldben rárá mosolygott a szép Marira, de mert ott volt a szerető is, csak kacintott egyet s odább ment, vissza-vissza nézve,

ru esetén kellene hoznunk. A miniszter továbbá figyelmeztet arra, hogy a mint tavaly a politikai helyzet megítélésénél túlságosan pesszimista által befolyásoltattuk magunkat, az idén ne essünk az ellenkező hibába és ne engedjük át egészen magunkat az optimizmusnak. Nem állhat jót arról, hogy minden körülmények közt békénk lesz, mert ez kiszámíthatatlan eshetőségektől függ; csupán arra nézve vállalhat garantiát, hogy Ausztria-Magyarország és barátai a béke érdekében erejük szerint mindent megtesznek.

Kálnoky gróf kijelenté még, hogy viszonyaink Szerbiával zavartalanul barátságosak. Nyilatkozott végül a különböző kereskedelmi szerződések és keleti vasutak tárgyában, ugyancsak a vaskapu szabályozásáról. Kijelentései egyenként megnyugtatók és a költségvetési bizottság teljes bizalmat szavazott a külügyminiszternek.

Háromszékvármegye közbizottságának nov. 8-án tartott ülése.

Potsa József főispán ur ő méltósága az ülést megnyitván, a havi jelentések olvastattak, a mint következik.

Báró Apor Gábor alispán jelentése szerint a közigazgatás menete október havában rendes volt. A tisztokat nem volt teljes létszámban, mivel többen szabadságidőt élveztek.

A központba igátóra érkezett október hónapban 1071 drb, állatátott 1033 drb. Egy éves utlevél-utalvány felterjesztett a belügy-minisztériumhoz 149 drb, 15 napos utazási igazolvány kiállított 295 drb. Tüzés volt 7.

A megyei pénztár rendben találtatott.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint október hó végén az árvák létszáma volt összesen 9790. A hó folytán felszabadult 17. Gondnokság alatt volt összesen 339. Nem szabadult fel egy is.

A gyámpénztárak szeptember hóról áthozott készpénze volt 2449 frt 72 kr. Ehhez letételek árváknak 1956 frt 88 kr, kamatokból 1084 frt 73 kr, visszafizettetett 10562 frt, együtt 13603 frt 61 kr. Összes bevétel volt 16053 frt 93 kr. Ebből kiadott árváknak 9067 frt 93 kr. Kikölesönötetett 1300 frt.

Az ügyforgalmat illetőleg október hónapban íktatóra érkezett a múlt havi maradékkal együtt 759 drb, ebből elintéztet nyert 338 drb, elintézetlen maradt 221 drb.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelentése szerint október hónapban egyenes adóban befolyt 42215 frt 83½ kr, hadmentességi díjban 3137 frt 44 kr, vagyis egyenes adóban 501 frt 70½ krral, hadmentességi díjban pedig 519 frt 44 krral kevesebb, mint a megelőző év hason havában. Adófizetési időhaladék nem engedélyeztetett, ideiglenes háza-dómentességben sem részesült senki.

A nő sürgette az összekelést.

— Nem akarom, hogy maitressednek higgyenek — mondta.

S össze is keltek. Ez a házasság új tárgyat szolgáltatott nekik az élvezetekre. Erőltették idegeiket.

Ugy mulattak, mintha szerelmük egészen új volna egymás iránt. Ugyanazok a gyermekes játékok, ugyanazon dédelgető kedveskedések; pedig ismerték egymást már teljesen. Megszokták volt egymást, de azért még megvolt a szeretet. Elégé boldogok voltak arra, hogy ne lássák meg az élet viharait. Minek is? Volt még elég idejük rá. A 16 ezer forint gyorsan apadt. Ekkor kissé összehúzták magukat, fájtt elhagyni a szép szállást, de kellett. Elmentek. Beköltöztek egy Damjanics utcáján kis házba, itt éltek elvonulva, de még mindig boldogan, még mindig szeretve egymást. A joggyakornok folyton állást keresett, de valami jót, tesszem: egy jegyzőséget. Le akarta tenni az ügyvédi, vagy bírói vizsgálatot, még nem tudta melyiket, de le akarta tenni. Épen azért nem készült egyikre sem.

Mikor a tél eljött, akkora a pénznek már csak maradékai voltak meg; egy pár ötvenes, néhány ékszerdarab képeztek az összes vagyont. Hideg volt, fát, kőszent drága pénzben lehetett venni. Az asszony előre látta a katasztrófát. Biztatni kezdte férjét, szerezzen már valami hivatalt. De a férjet puhá-

Solom Miklós kir. ügyész jelentése szerint a megye területén levő fogházakban a folyó évi október hó utolsó napján letartóztatva volt 53 elítelt, 11 vizsgálati fogoly. Időközben megfordult az összes fogházakban 46 egyén. Bünvádi jelentés beérkezett 45, ebből gyújtás miatt 1, szándékos emberölés miatt 1 tetettet. Törvényszéki boncolás két esetben volt.

Mikes Gyula kir. mérnök jelentése szerint az állami úton a kavicsszállítás október hó 14-én teljesen befejeztetett. A törvényhatósági utakon a közmunkára kiosztott s illetve vállalatilag kiadott kavicsalmok október hó 25-ike és november hó 5-ike közötti napokon bizottságilag felülvizsgáltattak. A közmunkával kiszállított kavics elég jó volt s általában mondhatni, hogy a közmunka-kötelesek feladatuknak nagyobb részt eleget tettek, a mennyiben több utra oly kitünő fedanyagot hordtak, a mely a készpénzért szállított kavicscsal vetekedett. Kir. mérnök ezután a különböző hidak állapotáról tett jelentést.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint a megye közegészségi állapota e hónapban kielégítő volt, a multhoz képest javulást mutat. A heveny fertőző kórok közül járványosan egy sem uralkodott. Bölönben a tájkóri toroklobnak három esete fordult elő egy családnál, ezek közül 1 meggyógyult, 2 meghalt.

Másnemű heveny betegségek ritkán fordultak elő.

Orvosrendőri vizsgálat eszközöltetett véletlen esemény általi halálánál 1 esetben.

Az egészségügyi személynzetben azon változás történt, hogy az orbai járási orvosi állomásra főispán ur ő méltósága által dr. Zentay Jakab neveztetett ki. Ezután a „Ferencz József”-kórházbeli betegekről s végül az állategészségügyről tett jelentést.

Kálnok község ellen üzemterv be nem adása, be nem erdősítés és legeltetés miatt az erdőrendészeti bizottság által kiszabott 75 frt bírság ellen beadott felebbezés azon észrevétel mellett terjesztetik fel, hogy a letartolt terület be nem erdősítés és azon való legeltetés miatt a bírság 50 frt szállítás-sék le. Együttal a kir. törvényszék megke-restetett, hogy erdőszabályozásnál a megengedhetőség kérdésében hozandó határozatokat a kir. erdőfelügyelővel közölni sziveskedjék.

Uzoni Barabás Lőrincz okmányai alapján körjegyzői vizsgára bocsátott.

Nagy-Baczon községbe a férfitanító helyett tanítónői állomás rendszeresítése megengedtetett.

A sepsiszigyörgyi ref. kollegiumnak járadék-adó elleni felebbezése elutasított.

vá tette már a kényelmes élet. Nem akart dolgozni. Meg kellett éheznie előbb s akkor aztán a munka is ráért a fogára. Addig is a nő keresett magának valami hivatalt. Nevelőnői állást szeretett volna, igen, azt, hiszen képesítve volt.

Be is adta egyszer folyamodványát, hiába. A kiktől függött volna sorsa, azokat nem tudta megnyerni. Volt olyan is, ki viszont a szép folyamodót magát szeretett volna megnyerni. Szomorú dolog volt az. A nő felháborodva utasította vissza a toladóts az állást nem nyerte el. Így tartott ez az eredménytelen küzdelem sokáig. Végre kapott egy állást. Egy gazdag lisztkereskedő zsidónak kellett egy nagyszájú kis leányt tanítgatni. Tanárnőnek cizmezték, de keveset fizettek. Alig érdemelte meg a fáradságot. Végre elfogyott a háznál az utolsó krajozár is. Eleinte még volt holmi apróság, a mit értékesíteni lehetett: ruhák, könyvek, csecsebecsék, egy pár darab butor, de édes keveset adtak értük. Hozzá szánitva a lelki gyötrelmeket, a gyors irtóztatás esést, a kínos küzdelmet, a titokban hullatott könyveket, nem lehet csodálkozni, ha mind a ketten gyorsan vesztették életkedvüket. Most már a férj is dolgozott, eljárt egy ügyvédhez írni, adtak neki valami kevés pénzt érte, nagyon keveset. Ha nem kell, menjen tovább, mondá az ügyvéd ur.

S apránként a szoba melegével hűlni kezdett a szív melege is. Sokszor hónap vége

A búkszádi lakosok panasza elutasított, mert két egyforma határozat ellen nincs helye felebbezésnek.

Az erődsdi birtokossághoz tartozó hidépítési alap után kimért tőkeamatadót a közbizottság annak közözelúsága miatt törölte, a kir. adófelügyelő ez ellen felebbezést jelentett be.

Kis József kovásznai lakos és társai szeszczempészet miatt alispán által másodfokulag büntetettek.

A háromszék megyei tanítótestület által a nagymérvű gyermekhalandóság iránt beküldött Sipos Sámuel-féle munkának a megyei tanalap költségén leendő kinyomtatása és szétosztása elrendeltetett.

A kézdi járásbeli némely községek-nél nagy összegben mutatkozott illeték-egyenértékek be nem hajtásáért Gábor Péter főszolgabíró ellen a pénzügyminisztérium a felelősséget kimondotta azon megjegyzés mellett, hogy ha 30 nap alatt a mulasztást helyre nem hozza, helyre nem pótolja, állami végrehajtó fog az ő költségére kiküldetni. Minthogy a beszerzett felvilágosítás szerint azon kincstári követelés nem helyes alapon igényeltetik, mivel már arányosítás tárgyává tett erdők után rovatott ki és az illető előjárások mulasztották el kellő időben a bírósági ítéletek felmutatásával az ily egyenértékek törlesztést kérni, kézdi főszolgabíró felhivatott azon téves előírás kimutatására vonatkozó adatokat beszerezni s ha ezek beérkeznek, a közbizottság soronkívül fogja ezek törlesztését a pénzügyminisztériumot megkeresni.

A háromszék vármegyei tanítótestületi segélyegyleti díjak közbiz. uton leendő behajtása elrendeltetett.

A „Székely-Egylet”-ről.

Az „Ellenzék” egy cikket írt, melyet a „Kolosvár” után, mivel a Székelyföldet közelről érdekl, következőkben reprodukálunk:

A székelyegylet igen kellemetlen csalódásban él, ha azt hiszi, hogy egy ponyvára dobott kalendáriummal lerötte tartozásait. A szegény kiaknázott magyar társadalom nem azért fizeti évenként a tagsági díjakat, hogy egy harmadrangú kalendárium jelenjék meg a Franklin-nyomdában. A székelyegylet eredetiprogramjába a Székelyföld kulturális és közgazdasági fejlesztése volt felvéve. Az egylet bölcsőjénél kitűzött zászlóra a következő jelszavak valának írva:

Kivándorlás megakadályozása;
munkaszervezés a munkakeresőknek;
gyáripar teremése;
vasuti hálózat építése;
birtokrendezés elősegítése;
földmívelő és ipariskolák állítása;
a székely társadalom egyetemleges szerve-zése;
célszerű tejjgazdaságok a gazdalegélőkön s eként a külföldi sajtárak kiszorítása;
erdőipar, mely felöleli a faragászatot,

felé nem igen volt enni való. Hideg volt a szobában, eladták az egyik ágyat. Elég már egy ágy is. A férj ugysem igen tölti otthon éjét.

Egy este részegen jött haza, csak öt forintot adott a feleségének. Az asszony kérdé:

— Hol a többi pénz?

— Miféle többi?

— Hát a többi, a fizetésed?

— Nincs, nem is lesz többet. Elj, a hogy lehet a tiedből, én is élek az enyemből. Ezért én dolgozom, érte-e? Én! Mert becsületesen keresem, érte-e? becsületesen, nem futok! nem rohanok érte más után. Már rég nézem, látom, nem bánom, hahaha, a kifacsart citrom, én facsartam ki, nem! maga facsartatta ki velem magát! A citrom, az ostoba citrom!

Az asszony nem szólt semmit a képtelen, örült beszédekre. Csak sirt, sirt, a mint így maga mögött látta az életet, a szép virágos életet. A rózsaszínű köd eltűnt; fekete felleg, az látszik már csak, és sirt azután sokat.

Reggel a férj kérte a bocsánatot, örvöngött, sirt, kérte, ne higgyen neki, nem komolyan mondta azt a sok badarságot. Bocsásson meg! Késő volt már, a tövis hegye ott maradt a szívben, ott volt a seb, fáj. Nem lehetett elfeledni, fáj.

S aztán így ment ez tovább.

Apránként belefásult a fájdalomba, csodálatos közönyvel vette a nyomort.

gyermekjátékokat, skatulyát, csizmaszeget, pennanyelet, kocsi- és szekérananyagot, ipar- és földmívelési szerszámot, kosárfonást, zsin-delyt, deszkát, dongát, parketfát.

Mit tett a székelyegylet nagy ígéreteinek beváltására?

Mióta megalakult, pénzintézetek keletkeztek M.-Vásárhelyen, K. Vásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Baróthon, Sz.-Udvarhelyen, Sz.-Keresztúron, Ny.-Szeredában, Parajdon, Tordán. Miben mozdította élő ezen intézetek keletkezését?

Kiépült a m.-vásárhely-szászrégeni, a héjasfalva-sz.-udvarhelyi vasut. Mit tett ezek érdekében az egylet?

Földmívelő-iskolák keletkeztek Baróthon, Csikszereadában; szövészeti iskolák S.-Szentgyörgyön, Sz.-Keresztúron; tejszövetkezet Gy.-Szentmiklóson. Melyiket kezdeményezte az egylet?

Létre jött a Székelymuzeum, felföldözték a dítrotit, aknázni kezdik a szárhegyi fehér márványt. Hol van az egylet kezének áldásos nyoma?

Udvarhely, Csik és Háromszék megyék fa-, vas-, üveg-, kender-, gyapju-, bőr- ipara végeszes vereséget szenvedett a romániai vámháboru által. Hol és mikor jelent meg az egylet a maga pénzével, befolyásával, hatalmával és utbaigazításával, hogy segítsen a pillanatnyi nyomoron, hogy az elvesztett külföld helyébe megszerezze a belföldi piacokat, főleg a magyar Alföldet?

Könyvet lehetne arról írni, hogy mit nem tett a székelyegylet, a mit pedig tett, azt két szóval lehet kifejezni: — naptárt csinált.

Nem könnyelműen vádolunk, hanem komoly megfontolással kérdjük:

Miután egy monografiával megszerezte működéséhez a szükséges adatokat, minő lépéseket tett a külföldi és belföldi bankoknál, hogy a Hargita dugazdag vasérc-telepei bányászat és kohászat által kihasználtassanak? Mikor hívta fel a külföld figyelmét a szárhegyi fehér márványra, mely sarkkőként szerint semmivel sem áll hátrább a carrarainál? Mikor tett lépéseket, hogy a heverő tőke figyelmé gőz-kenderázatok fellállítására fordítassék? Mit köszönhet az egyletnek Borszék, Tusnád, Kászón, Kovászna, Homoród, Korond, Előpaták és a Szejke? Mit tett a parajdvidéki só, a szentdomokosi réz, a köpeczi szén, a torjai kén kihasználása érdekében? Nos mit csinált?

Kalendáriumot!

Ideje, hogy a székelyegylet lássa által hiábavalóságát. Ideje, hogy vegye szívére azt az egyszerű igazságot, hogy egy székelyegylet feladatait Budapesten megoldani nem lehet. Ideje, hogy vagyonával és tevékenységi körével beolvadjon az E. M. K. E.-be, melynek munkaköre ugys felölelte mindazt, mit a székelyegylet maga elé tűzött és — elhanyagolt.

T a n ü g y.

Háromszék megye népoktatási viszonyaihoz.

(Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő jelentése a közbiz. bizottság folyó hó 8-án tartott ülésén.)

A kir. tanfelügyelőség munkaforgalmának október havi adatait következőkben van szerencsém előterjeszteni.

A férj pedig egyre ivott tovább. Állását is elvesztette. Örökké a korcsmában volt. Pajtások akadtak, a kik hitták, csalták. Meg volt már mérgezve.

Egyszer egy este, mikor ismét részeg volt, ruha nélkül jött haza, az asszony szemrehányást tett neki. A férjnek állott felebb.

— Mit beszélsz te, jobb volna ha hallgatnál, te vagy az oka mindennek, mért csaltál el, mért mérgeztél meg? Eddig aljgyzö volnék, de te kifordítottál az utamból, nem kellett volna előmbé állanod! Most a te kötelességed rólam gondoskodni.

Vége volt itt már a szerelemnek, nem volt színe, illata az életnek.

És így tartott ez sok évig.

Az asszony ma itt, holnap ott tanított, mindenütt csekély díjért, hogy bár a férjét valahogy fenntarthassa.

A lakásból is kilökték őket, nem tudtak házbért fizetni, akkor mentek a Petőfi-utczába, az utolsó nyomorult menedéke, a hova már csak a legszegényebb emberek mennek lakni.

Naponta a pálinkás butikból kellett a férjet hazaczipelni, botrány, gyalázat volt mindennap.

A romantikus kedély elhitette a nőt, hogy neki kötelessége férjét fenntartani, ő hitta, ő csábította el, neki kell gondoskodni róla.

S a férj butult napról-napra, a szép „her-

A hivatali átvételekor elintézetlenül reám szállott 132, és 9 nap alatt ehhez érkezett 45 drb, szeptemberi ügyből mult havi jelentésem szerint feldolgozott 109 ügyirat után maradt október 1-én hátralék 68 drb, iktatóra jött október 31-ig 164 ügy; a hivatali elődöntől átvettek egynek hiájával, a többi 6 drb kivételével elintézték, október hónapban feldolgoztam 225 ügydarabot, melyek elintézésüül hivatalomból expedálva lón 319 intézvéný. Ide járul még az október 3 első napján kiadott s a mult havi ülésben elfelejtett 7 drb közigazgatási bizottsági ügy, valamint az azóta a hó végéig nekem kiosztott és előadás végett jelen ülésre felhozott 34, így összesen 41 közg. bizottsági ügydarab. A közigazgatási bizottsági intézvénýk leltisztázása teljes 4 napig foglalta el díjnokomat. Végre számszerűleg meg nem jelölhető, de munka tekintetében jelentékeny elfoglaltatás háruult irodámba a legnagyobb részt már beérkezett statisztikai adatok megkezdett földolgozásával.

Irodán kívül egy hetet töltöttem el. Ez idő alatt először részt vettem az 1872. szeptember 2-án kelt miniszabályrendelet utasításánál fogva a megyei tanítótestületnek Kézdi-Vásárhelyt tartott évi rendes közgyűlésében. Örömmel tehetek jelentést egy tanítótestület derék munkásságáról, mint az ezt méltató figyelemről, mit a gyűlés folyamánban tanusított Kézdi-Vásárhely város hatósága és közönsége. Tanítótestületemet a szakszerű önképzés terén és hivatásának társadalmilag is érvényesítése szép munkájában egyirant törekvőnek, előhaladónak ismertem meg. Tevékenységük egyik iránya a tek. közigazgatási bizottság elé terjesztett s mindjárt előadandó kérvényben nyer kifejezést, A többi tárgyalás is komoly megfontolással és meleg ügyszereteten értelt megállapodásokra vezetett. A tanítók önképző és önkormányzó munkássága közben jól bevált kísérletet tettem néhány tárgyalásra került metodikai, didaktikai és paedagogiai utasítás publikálásával; azoknak egyértelmű fölfogása, félreértés vagy meg nem értes esetén azonnal megmagyarázása és készségesen, örömmel elfogadása elég biztosított, hogy az iskolákban alkalmazásuk céltudatos, komoly és buzgó lesz, a mit írásos utasítások megadása esetén ily általánosságban alig remélhettem volna.

Az életnek nevelő gyakorlati oktatás egyik legalkalmasabb eszközét az iskoláknak megszerezni, másrészt egy tanítóknak, mint a vezető befolyásuk alatt levő népnek szerény jövedelmi forrásait egy kútfővel gyarapítani hivatott a tanítótestületi közgyűlés azon elhatározása, hogy méhes-egyesület alakít, a méhészet, selyemtenyésztés, esetleg fokozatosan tovafejlesztve az iskolakert egyéb hasznos és nemes foglalkozásainak, úgy az iskolában, mint az életben rendszeres és okszerű művelésére. A méhészet anyaga a megyszerte található régi kasok népében, meg az erdők s rétek flórájában megvan; a selyemtermelés első kellékét, az epercsérjét, minél tömegesebben tenyészteni és terjeszteni már vállalkoztak tanítóim, kiknek támogatására kikértem és bizonyosan meg is fogjuk nyerni Bezerédj Pál orsz. selyemtermelési miniszteri meghatalmazott urnak apostolkodó buzgóságát, a tankerület-

ezig" ember egy hülyén vigyorgó szerencsétlenné vált, a kinek csak pálinka kellett, ki csak a lebu j gőzében érezte jól magát.

Egy darabig csak győzte az asszony fizetni a pálinka árát, de egyszer aztán a tanítványok is elmaradtak. A nagyszáju kis zsidó leány, a mézárós kis fia, a szomszéd házmester ragyás leánya mind, mind, csak a kis pék leánya maradt meg, ott fizettek legkevesebbet.

Egyszer egy hétig oda volt a férj, verekedett, becstakták. Nem javított rajta az sem. Az életpálya végét járta már, a tragoedia befejezéshez közelgett.

Még csak egy hiányzott... a halál.

Mikor férjét kereste egy este, ott találta meg egy lebu jban tót napszámokkal mulatva. Egy tót munkásleány ült az ölben, azt szorongatta, arra vigyorgott fertelmesen. A feleség a mint belépett s meglátta ezt a jelenetet megundorodott attól. A köhögésre erőltető gőz, a füstös ronda terem, a nevető, vigyorgó részeg arczok kábulttá tették. Elfordulva támaszkodott a falhoz. Férje észrevette. Ordítani kezdett:

— Fogjátok meg! ültessétek ide, ide az ölömbe legyen kettő. A cziúrom az ostoba, kifacsart cziúrom! Csókolj meg te Hanna! s aztán vezesd ide a feleségemet. részeg tót leány tántorogva ment az asszony felé, ki elakart futni, de a leány megragadta a nő kartját;

nek pedig bárki leszen vezetője, hivatali és hivatásbeli kötelességet teljesítendő a tanítók és a nép anyagi jólétének ez új egyesület munkakörében is emelésével.

(Vége következik.)

Titkári jelentés

a „Háromszék megyei Tanítótestület" 1885—7. évi működéséről.

(Vége.)

4. Az orbai kör egyike legmunkásabb és a központtól kiküldött ügyek legpozitívabb elvégzője tanítótestületünk járásköréi között. Tartott 188⁵/₆ évben 2 rendes gyűlést, u. m. 1885. december 3-án Pákében, a másodikat 1886. május 5-én; 188⁶/₇ évben szintén 2-öt, és pedig: 1886. december 6-án Zágónban, másikat 1887. május 12-én Léczfalván.

E gyűléseken volt:

Gyakorlati tanítás: 3, és pedig: Vajna Mihály kovásznai tanító a számtanból az első osztályban a 10 számjegyek leírását, mely sikerültnek; Simon Imréné tanított a nyelvtanból a III-ik osztályban, ismertette a meghatározó bővítményt; Sipos Sámuel pedig a természettanból, ismertette: minő testek merülnek és minők usznak a vízben. Mindkét tanítás teljesen sikerültnek nyilvánított.

Értekezés 4. Vajna Mihály kovásznai tanító értekezett „A beszéd- és értelem-gyakorlat tanításánál mely irányelvek tartandók szem előtt" czimű tételről; Nyárádi Gerő zágoni: „Miként lehet kivívni a nép előtt az iskola tekintélyét s annak tiszteletben tartását?" Értekezett Vajna Mihály: „Mely külső befolyások mozdítják elő és melyek gátolják a népiszkolai tanító működését?" czimű tételről; Bérés János czofalvi tanító a gazdaságtanból értekezést olvasott fel.

Kidolgoztatta és megvitatta a választmány által kitűzött „Minő okok folynak be a nagymérvű gyermekhalandóságra Háromszék vármegyében, s mit tehet ennek csökkentésére a tanító?" czimű kérdést, melyet a közgyűlésen Sipos Sámuel léczfalvi tanító, mint a mű írója, fel fog olvasni.

Mintaleckézt olvasott fel a népiszkola III-ik osztályában a természetrajz köréből Biró Béla.

Könyvismertetés volt 1. Csorja Ferenc kovásznai tanító által, ismertette a „Mocnik-Orbok"-féle számolókönyvet.

A használandó tankönyvek elbírálására és a legalkalmasabbnak ajánlására minden szakra külön-külön bizottságot alakított. Igen helyesen.

Ellenbírálatot olvasott fel Nyárádi Gerő zágoni tanító »A tornászat haszna és befolyása az emberi szervezetre és társadalomra" czimű tételre Vajna Mihály által tett bírálatról.

— Gyere! legyünk ketten az ölben, hahaha!

Berner Mari elvesztette nyugalma; az utolsó kétségbeesett elkeseredéstől indítva, úgy vágta öklével homlokra a lányt, hogy az a földre ragyott. Nagy láma kerekedett a korcsmbában, a munkások felugrálva verekedni kezdtek.

Rendörök jöttek nem sokára s bekisérték őket mind.

A rideg, hideg rendőrtiszt ott tartotta a „legelőször ténylegesen fellépőt" s a többi mehetett, a merre tetszett.

Csak másnap bocsátották ki a börtönből. Tántorogva indult neki a széles, verőfényes utcának...

* * *

Harmadnap a Rókus-kórház halottas kamrájában egy sovány, fehérbőrű nő feküdt az asztalon; vállán egy kopottas fekete kendő, egész ruhája csupa víz, mintha most huzták volna ki a Dunából. Mellette állt egy férfi, ostoba, hülye arccal nézte az alakot; szája morgott néha-néha; arczán mindig ott volt az a buta örült vigyorgás s csak úgy esze nélkül mondogatta:

— Mari, Mari...

V. F.

Szavalt Kovács András, Jókainak a „Munkácsi rab" czimű költeményét.

Tárgyalta és pontosan elintézte a választmány irataiban foglalt ügyek mindenikét.

Sőt még a jótékonyág gyakorlásában első helyet kívánván a kör magának kivívni, az 188⁵/₆ évben tartott gyűlései alkalmával gyűjtés útján felküldött az országos tanítói árvaláznak 4 fnt 30 krt. Dícséretre nem szoruló tény, követésre méltó példa!

Egy igen nevezetes indítvány folytán kimondta a járáskör, hogy alakíttassék annyi bizottság kebelében, a hány tantárgya van a népiszkolának, s mindenik bizottság az általa elfogadott tantárgyból egy órai tananyagot dolgozzon ki, mit vitatétel gyanánt terjeszsen a gyűlés elé.

5. A sepsi felső járási kör tartott 4 gyűlést, 3-at Uzonban, 1-et Ilyefalván.

A központi választmány által kiküldött „Minő okok folynak be a nagymérvű gyermekhalandóságra Háromszék vármegyében, s mit tehet annak csökkentésére a tanító?" kidolgozta Földes Géza nagyborosnyói tanító.

Értekezés volt 2. Csulak Lajos értekezett a „Herbert Jilavizmus"-ról; Kovács Dénes, „Minő okok folynak be az iskolás gyermekek erkölcsi elomlására a nyári szünidőn s ennek ellensúlyozására mit tehet a tanító?"

Gyakorlati tanítás volt 2. Imreh Lajos a ragadozó emlősökről és Mátyás Károly a földrajzból az égtájakról tartottak sikerült tanítást.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Az eddigiekben előadottak tehát legalább nagy vonásokban feltüntetik, hogy testületünk választmánya és járásköréi mit és mennyit végeztek az elmúlt két év alatt. Hü tükre ez, t. közgyűlés, a tiszta és őszetlen munkásságnak. Jó akarat vezérelt minden törekvésünkben, s ha mégis itt-ott hiányok mutatkoznak, szíves elnézését kérjük a t. közgyűlésnek.

Midőn ezek után tiszteletteljes jelentésemet befejezem, a jó ügynek, melyet fontos tisztségemben az igen tisztelt tanítótestület bizalma folytán szolgálni szerencsém van, még csak azt óhajtom, hogy a folytatott nagy munkában lengje át mindnyájunk kebelét az egyetértés szelleme!

Magamat a tisztelt közgyűlés jóindulatába ajánlván, kérem jelentésem tudomásul vételét. Kézdi-Vásárhelyen, 1887. okt. 19-én.

Gyöngyösi István,
titkár.

Meghívás.

A háromszék megyei tanítótestület Kézdi-Vásárhelyt tartott évi rendes közgyűlése 1887. november hó 19-én d. e. 9 órakor a községi leányiskola helyiségében rendes gyűlést tart, melyre a tagok, valamint az érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése.
3. Gyakorlati tanítás Székely Málna által a leányiskola I. osztályában.
4. A gyakorlati tanítás megbirálása után elnöki előterjesztések.
5. „A tanító a fonóban", felolvasás Rákosi József kézdivásárhelyi tanítótól.
6. Szavalt Györbiró Anna márkosfalvi tanítónő.
7. Az augusztus havában Seps-Szentgyörgyön tartott „székely kiállítás" ismertetése M. Székely János igazgató-tanító által.
8. A közoktatási s társadalmi mozgalmak felől tájékoztató bizottság jelentése. Előadó: Gyöngyösi István kézdivásárhelyi felső-népiszkolai tanító.
9. Eötvös K. Lajos „Népoktatásügyi emlékeztető" és „Kis világ" (Flóri könyve) czimű műveinek ismertetése Gyöngyösi István kézdivásárhelyi felső-népiszkolai tanító által.
10. A tagsági díjak befizetése.
11. Indítványok.
12. A jövő gyűlés idejének, helyének és tárgysorozatának megállapítása.

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. nov. 5-én.

Baló László,

elnök.

Vajna Károly,

jegyző.

V i d é k.

Csernátfalú, 1887. nov. 7.

(Ünnepély és kankett.)

Lélekemelő, korszakalkotó ünnepély folyt le ez év november hó 6-án d. u. a csernátfal-

lusi ág. ev. őstemplom falai között, nagy öröm és lelkesedés között ünnepelvén meg a 12 magyar hitközség képviselői s a nagy közönség a brassói magyar esperesség legfelsőbb helyen való végleges megerősítésének nagyhorderejű tényét.

Az ünnepélyt s a hívek nagy örömet minden egyházzban d. u. 2 órált fél 3-ig tartó valamennyi harang zugása üdvözölte, hirdette. A 460 éves legrégibb s legnagyobb templom zsufolásig telt meg ünneplő közönséggel, hol d. u. fél 3 órakor orgona-kiséréttel „Erős várunk nekünk az Isten" énekelte, ezt Horváth László újfalusi lelkész szép alkalmi imája és áldása követte.

Ezután Moór Gyula főesperes az oltár elé lépve, a korszakot alkotó s a késő jövőbe kiható tény magvas szép beszédében escelette s a mai ünnepély nagy fontosságát hangsúlyozta, hálás tisztelettel emelve ki a hirály ő felségének, a miniszteriumnak, az ev. egyházegyetemnek és a kerületnek magyar esperességünk megalkotásában tanusított magas kegyét s nagy jóakarát, mit a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1887. szeptember hó 21-éről ez évi 33613. számú magas megerősítési leiratának szöszterinti felolvasása követett, mely esperességünket véglegesen megerősítő okmány lelkes éljenzés közepett vétetett örvendetes és hálataljes tudomásul.

Ezután főesperes a tovább intézkedési remek kivitelű javaslatát olvasta fel az esperességi gyűlés az ünneplő közönség előtt, mely munkát hosszabb vita lezajlása után a kiküldött 7 tagu bizottságnak adatott át tanulmányozás végett.

A hitközségek világi és egyházi tényezői teljes számban jelentek meg, kivéve az egyetlen अपczái 12-ik magyar ev. egyházat, mely — mint rendesen, úgy most, még ily nagyfontosságú momentumnál is — távollétével tündöklött.

Az ünnepélyt a csernátfalusi nagyvendéglo termében mintegy 20 terítésk bankett követte, mely elég élénk és lelkesedés közepett folyt le.

Moór Gyula főesperes a király ő felségére; Gejér Gyula a tiszai egyházkerület s az egyházegyetem vezérféraira; Borcsa Mihály a magyar főesperesre s társaira, mint az uj esperesség megalkotásának főfaktora; Moór Gyula a magyar esperességet megalkotni céltzott uttörő bajnokra köszöntött poharat. Fejér Gyula a szászoknak 1879-ben a magyar egyházakkal szemben a magyar nyelven hivatalos közlekedés megtagadása miatti szükkeblűségét hangsúlyozta, de Dr. Ballagi Mór 1882-ben a magyar esperességi ügyeak felújításával tekintélyes szakiapában tett nmes lelki jóakarát, munkásságát melegen kiemelte; Czékus István püspököt s a magyar minisztertanácsot az 1883-ik évben tanusított vívmányáért, végzéséért — a magyar esperességre vonatkozólag — kitüntetve éltette; Deák Sándor a szászegyházi ügyintézők diestelen kimulását s a magyar esperesség uj életre kelését találó allegorikus beszédében mutatta fel; Bede Dániel a hosszafalusi felső-népiszkola és a csángó-magyar népviselet érdekében íemelt szót; Moór Gyula főesperes a tanítókért, Gyurka József a magyar papokért s a szász lelkészek e körből elfogyásáért kívánt jót és fejezte ki örömet.

Ezzel a vig kedélyhangulatban folyt bankett este 9 órakor véget ért.

Egy jelenvolt.

Különlélék.

— Személyi hir. Br. Szentkereszty Stephanie, városunk nagyérdemű diszpolgárnője, a vezetése alatti humán egyesületek öszi közgyűlései megtartása végett folyó hó 9-én Kézdi-Vásárhelyre érkezett.

— Hymen. Pótsa János nyújtódi körjegyző folyó évi november 10-én vezette oltárhoz oroszfalvi Héjja András özvegyét, született Bitay Zsuzsa urasszonyt. Aldást kívánunk az uj frigyehez.

— Adakozás. Kézdivásárhelyi Barthos Mária 1 frtot küldött be a Rudolf-kórház részére szerkesztőségünkbe. Ezen összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Értesítés. A Rikánbéli ref. papi, tanító özevgy-árvai gyámintézet bizottmányának folyó hó 16-án (szerdán) Uzonban gyűlése leend délelőtt 10 órakor. Tisztelettel kérem fel a bizottmány t. tagjait s az érdekelteket a gyűlésen minél számosabban, pontosan megjelenni. Kézdi-Vásárhelyt, november 9-én 1887. Székely János s. k., a gyámintézet elnöke.

— Meghívó. A kézdivásárhelyi oltár-egyetem folyó évi nov. hó 20-án d. u. 1 s fél órakor Kézdi-Vásárhelyt a kantai gym. nagytermében közgyűlése leend, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívotnak. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Számadások betérjesztése. 4. Számvizsgáló bizottság kinevezése. 5. Az igazgató távozásának bejelentése s a megürült hely betöltése végett nagyméltógu Püspök urhoz való fölterjesztés. 6. Az alap-

szabályok 7. §-a értelmében a tisztikar és bizottsági tagok újra választása. 7. A tárlat rendezése feletti intézkedések. 8. A vízkezesi gyűjtés eredményének bejelentése és a gyűjtésnek jövő évre való elrendelése. 9. Folyó ügyek, indítványok stb. Kézdi-Vásárhely, 1887. nov. 7. Báró Szentkeresztly Stephanie elnök, Bálint László jegyző.

— Felügyelői eskütelés. A brassói ev. magyar esperességben levő Hosszúfalú tekintélyes hitközsége ez év november hó 6-án d. e. tartotta meg közgyűlését, mely alkalommal nagys. Fabinyi Ferencz marosvásárhelyi kir. táblai bíró és hitközségi felügyelő letében a szabályszerű esküt: hivatalba lépését az egyház javára 50 frt nagylelkű adományával és évi 5 frt egyházi járulék önkényes fizetésével örököltette meg. A nagymélt. igazságügyi miniszter ur fia nagynevű, egyházas s áldozatkész atyja szép nyomdokait dicsérettel kezdette meg követni. Eljen soká!

— A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet által 1887. november 5-én rendezett filérestély alkalmával felülfizettek: Sylvester Dénes 1 frtot, Bogdán Ferencz 56 krt, ifj. Dávid István 45 krt, Nagy Károly, Kovács Bálint 40—40 krt, Spitzer Dávid, Török Sándorné, Csizsár Pál, Fejér Tóni, Wertán Lajos, Kocsis K. János 30—30 krt, Száva Dávidné 25 krt, Székelyfy 21 krt, x. y., N. N., Szabó Géza, Pongrácz Jánosné, Szócs Józsefné, Czimbalmos Ferencz, Csizsár Sándor, Hargmekő József, Tóth Gézané, Tóth István, Szócs

Dániel százados, Novák Sándorné, Kovács Károly, Györbő Lajosné, Szenkővics Jenő x. y. 20—20 krt, Székely Jánosné, Erdélyi Lizi, Török Bálint, Nagy József, ifj. Jancsó Mózes, Kolumbán János, Török Samu, Potoczky Pál, N. N. 10—10 krt.

Felelős szerkesztő:
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Ifj. Kovács Dániel.

Sz. 5383—1887.

Árverezési hirdetmény.

Lemhény község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközölésére f. évi november hó 18-ának d. e. 10 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, miképen a részletes feltételek irodámban és a községi előjáróságnál bármikor megtekinthetők. Árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át

az árverezés megkezdése előtt az árverezést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverezésen írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

Kézdi-Vásárhely, 1887. nov. hó 4.

2—3

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Sz. 5383—1887.

Árverési hirdetmény.

Kézdi-Szentlélek község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközölésére folyó évi november hó 19-ének d. e. 10 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, miképen a részletes feltételek irodámban és a községi előjáróságnál bármikor megtekinthetők.

Árverezni ohajtók a kikiáltási árnak 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverezést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverezésen írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

K.-Vásárhely, 1887. nov. hó 4.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

2—3

Sz. 5094—1887.

Árverezési hirdetmény.

Oroszfalu község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközölésére f. évi november hó 18-ának d. u. 4 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, miképen a részletes feltételek irodámban és a községi előjáróságnál bármikor megtekinthetők.

Árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverezést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverezésen írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

K.-Vásárhely, 1887. nov. hó 4.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

2—3

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron tartatnak és kis mennyiségben is igen jutányos áron kaphatók:

Közigazgatási nyomtatványok.

a) Adóügyekhez:

Adóbejelentés, kisüstösöknek szeszgyárosoknak.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " " 1/2 évi.
" " " 1 évi.
Adó-intés.
Árverési hirdetmény.
Bélyegjeggy-megrendelési iv.
Bélyeglelet.
Cukor, kávé és sörfogyasztási adóbejelentés.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthat-lanság czim. leirandó egyenes adóhátralékokról.
Küladó-hátraléki kimutatás, külv.
" " " belv.
Záloglási, becs. és ár. jknyv, külv.
" " " belv.
Záloglási jknyv.
Földadókivetési kulcs.

b) Községi bíráskodáshoz:

Idésvény.
Ítélet.
Kézbetési vevény.
Panasz.
Panaszkönyv.
Tárgyalási jegyzőkönyv.
Tárgyalási jknyv, békés esetekhez.
Tárgyalási jknyv makacssági esetben.
Záloglási jegyzőkönyv.

c) Cselédügyekhez:

Cseléd-alkönyv.
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány.
" könyvi ajánlat.
" nyilvántartás.
Gazda-nyilvántartás.

d) Erdőkihágásos ügyekhez:

Erdői kihágások utáni pénzbüntetések nyilvántar-tása.
Felelbezés a közigazgatási bizottsághoz.
Idésvény.
Iktató-könyv.
Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján bejelentett és tárgyalat erdei kihágásokról.
Panaszkönyv.
Pénz-napló erdőkárterítések- és pénzbüntetésekről.
Tárgyalási jknyv.

e) Vegyes községi ügyekhez:

Állategészségügyi kimutatás.

Árverési jknyv.
Baromvásári jegyzőkönyv.
Ellennyugta.
Építkezési engedély.
Földkönyv.
Hagyatékli leltár, belv.
" " " külv.
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Iktató-könyv.
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiad. lólevelekről.
Jegyzőkönyv a községben kiad. marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község előjárósága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levagott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántar-tásáról.
Jelentési levél, utazók számára.
Kataszteri birtokiv, külv.
" " " belv.
Kézbetési iktató-jegyzőkönyv.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Községi leltár.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolv. (Könyvecske.)
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Szopóborju-jegyzőkönyv.
Törzskönyv-lap, külv.
" " " belv.
Tűzvész-jelentés.
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Vendég-könyv.
Záloglási-jegyzőkönyvi napló.
Bejelentés az alispáni hivatalhoz pénzküldeményről.
Haszonbéri jegyzőkönyv.
Szemeses köthártyalob B. és C. minta.
Himlőjárvány kimutatás.
Vására kiállított marhajárlati jegyzőkönyv.
Birtoknyilvántartási jegyzék 1 minta.
" " " 2 "
" " " 3 "

f) Halottkémi ügyekhez:

Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.

Halottkémi jelentés, II. minta.
" orv. segélyben nem részesi-tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelent. ragályos, járványos válható vagy járványos betegségben történt haláleset-ről, VI. minta.
Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jknyvek-kei, VIII. minta.

g) Katonai ügyekhez:

Bizonyítvány, ujoncz-felszólamlási ügyben.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-szére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Kipuhatólási jegyzőkönyv, hadköteles szökevé-nyekről.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére.

Kir. bir. végrehajtási nyomtatványok:

Árverési hirdetmény.
Árverési jknyv.
Hirdetés az igénylőkhoz.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Végrehajtási jegyzőkönyv.
Nyugta.

Vegyes szakértői nyomtatványok:

Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Számola, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-ügyben.
Utazási napló.

Egyházi nyomtatványok.

a) Róm. kath. egyházi ügyekhez:

Családi értesítő.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-dubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-dubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio in-dubiam et adestator in Defunctorum.
Leltár r. k. lelkési, kántortanítói, tanítói stb. va-gyonról.
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról.
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról.

Levélboríték „Nagyméltóságu és Főtitiszleendő Lónhart Ferencz urnak” stb. czimarrattal ellátva.
1 drb 2 kr.
Levélboríték „A főtitiszleendő róm. kath. esperesi hivatalnak” czimarrattal ellátva.
1 drb 2 kr.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkési hiva-talnak” czimarrattal ellátva.
1 drb 2 kr.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Mixta-matrimonia.
Nyugta és ellennyugta.
Pénztári napló.
" " " külv.
" " " belv.
Rovatos kimutatás a r. k. egyház adóairól külv.
" " " belv.
Ügyviteli napló r. kath. lelkési hivatalok részére.
Kepe-kimutatás.
Családi kimutatás.

b) Róm. kath. iskolai ügyekhez:

Iskolai anyakönyv, B. minta.
" " " tanköteles növendékek részére.
" felvételi napló, A. minta.
Mulasztási napló, C. minta.
" statisztikai kimutatás, vagyis 3-as tabella.

Községi iskolai nyomtatványok:

Iskolai mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez.
" pénztári napló.
A 6—12 és 13—15 éves gyermekek összeírási kimu-tatása.
Községi iskolai költségvetés.
Községi iskolai számadás.
Az iskolába beirt 6—12 és 13—15 éves gyermekek névszerinti kimutatása.
Betéti iv az isk. tak. pénztárak részére.
Betéti iktató.

Ügyvédi nyomtatványok:

Adás-vevési szerződés.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kötelezvénny.
Kötelezvénny fél iven.
Meghatalmazás.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés.
Váltó-kéreset. " " " felzete.
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés " felzete.
Zálogjog törlése iránti kérés " felzete.
" " " felzete.
Sommás kereset " " " felzete.
" " " felzete.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ivék, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözlétek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

— SZABÓ ALBERT,
könyvnyomdatulajdonos.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelyt.